

krone 2. vrste, s katerim je sklenjeno baronstvo. Ta vesela novica širila se je nagloma preteklo soboto po Ljubljani, po kranjski deželi in tudi še dalje. — Od kar ima gospod predsednik Winkler v rokah krmilo deželne vlade kranjske, čuti se pri nas vse drugo novo in živahno gibanje; vsa dežela vidi in čuti, da za blagor dežele v resnici skrbi v vsakem oziru res očetovska roka. — Kdor pa ima priliko, tudi le deloma zasledovati delovanje našega gospoda predsednika, mora občudovati njegovo obširno in temeljito znanje postav, njegovo nedosegljivo spretnost in neumorno delavnost, tako da pri razglašenem tem odlikovanju vsak zadovoljno more zaklicati: lepo priznanje velikih zaslug! — Odlikovanje ima pa še drug pomen: Presvitli cesar in vlada s tem odlikovanjem glasno in razumno odobrujeta pravično postopanje gospoda predsednika nasproti Slovincem in Nemcem v deželi, pa tudi odločno postopanje njegovo nasproti nemškutarski nagajivosti in še posebno nasproti onim uradnim krogom, kateri ne morejo pozabiti, da danes ne vlada več Auersperg-Lasser. — To odlikovanje pozdravlja zato vsa kranjska dežela, pa tudi vsi Slovenci z veselim klicem: Živijo!

— (*Vitez Schneid*) je po izreku zdravnikov popolnem zdrav. To veselo novico dobimo iz prav zanesljivega vira in jo pozdravljamo s tako srčno veseljem: „Hvala Bogu!“ kakor gotovo vsi njegovi volilci bele Ljubljane in ves drugi slovenski svet.

— (*Milostljivi knezoškof Jernej Widmer*) v Kranji so, kakor čujemo, toliko okrevali, da jim ni treba več ostajati v postelji; ostajajo pa iz previdnosti v sobi, toda občujejo z domačimi, berejo in se sploh z ozirom na prestano bolehnost in visoko starost še dobro počutijo. Upamo, da se jim z bližajočo se spomladjo tudi moč in zdravje popolnem povrne.

— Včerajšnja „Wiener Zeitung“ uradno proglašala odlikovanje našega deželnega predsednika gosp. Andreja Winklerja z redom „železne krone 2. vrste“. — Gospod predsednik Winkler je od pretekle sobote na Dunaji.

— (*Pogreb barona Schloissnigga*) bil je sijajen, vdeležilo se ga je razun deželnega predsednika Winklerja in tukaj bivajočih generalov prav mnogo odličnega občinstva.

— (*Razpust kranjskega deželnega zbora*) ne pusti spati ljubljanskih nemškutarjev. Zadnje dni so na Dunaj telegrafirali, da se ne bode razpustil, ampak da bode zastopana naša slovenska dežela ob cesarjevem prihodu po — nemškutarjih. Pa ta laž se jim ni oblegla in poslali so na Dunaj drugo poročilo, v katerem grozé s svojim izstopom iz slavnostnega odbora, ako bi se deželni zbor vendar-le razpustil. — To žuganje sicer ne izvira iz deželnega odbora, kakor je preklical deželni glavar grof Thurn, toda žuganje imelo je vse en nepričakovan vspeh: ker „kakor iz prav zanesljivega vira čujemo, ne misli grof Taaffe nobenega koraka storiti zoper deželni zbor kranjski, ne da bi se prej posvetoval s Schreyem, Dežmanom in Schafferjem“ — tako bodo pisali ali telegrafirali morebiti prihodnji teden nemškutarji na Dunaj. In tako bodo motali in motali štrono nemškutarji, dokler ne pride „dies irae“.

— („*Narodni dom*“.) Srečke „Narodnega doma“ razposlale so se uže po vsem Slovenskem odličnim rodoljubom in nekaterim gg. duhovnikom, poslale se bodo tudi še ostalim gg. duhovnikom in nekaterim gg. narodnim učiteljem. Ker se bodo vsi zavedni Slovenci zanimali za to veliko narodno loterijo, prosimo one gospode, ki bi hoteli prevzeti srečke v razprodajo, da bi to blagovolili naznaniti odboru društvenemu, ker le tako bode imel vsak priliko kupiti jih in pripomoči k izvr-

šitvi tega blagega narodnega podjetja. Oni gospodje pa, ki so uže prejeli srečke, naj jih blagovolijo razprodavati nerazprodane še le v naznačenem časi vrniti.

— (*Brenceljna šte. 3.*) izšla je dne 10. t. m. s priloženim začetkom povesti „Ne v Ameriko“. Pesem na prvi strani prav po naravi risa „starodavnost nemške korenine“ naše „nemške“ ljubljanske gospode, pa tudi druge drobtinice in pismo z Olimpa je zanimivo, šaljivo brez prisiljenja.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Edinost“ št. 11. očita o zadevi slovenskih voznikov v Bosni „Novicam“, da jo „napadajo“, ko so vendar „Novice“ samo zavrnille napad „Edinosti“ na poslanca Obrezo in Viteziča, akoravno po kasnejih popravkih soditi — ne namenoma storjen napad. Ako dalje „Edinost“ govori o „obrekovalcu, ki jo hoče uničiti“, moramo mi vsaj odgovoriti, da ne poznamo njenih skrivnosti, vemo pa, da je bila v tem slučaju obrekovalec „Edinosti“ njena lastna pisava. — V prvi notici „E.“ ni bilo govorjenja o posrednikih Abendrotovih. „Edinost“ prinaša pa v ravno tisti številki „vabilo“ Hutterjevo, v katerem priganja voznike, naj hité k njemu. Ako bi vendar list, ki sprejema to „vabilo“, hotel javno s čem priporočiti zaupljivost in denarno zmožnost „firme“ Hutterjeve. Golo usmiljenje do voznikov mu ne more narekovati vabil, sicer bi ne pridržaval sebi 20%. Vozniki, bodite toraj previdni in posvetujte se pred vsakim korakom z izvedenimi prijatelji.

Zadnja številka „Soče“ prinaša prav zanimiv voden članek, iz katerega razvidimo, da Pretisovi agenti, ki so mu svoj čas preskrbeli nekoliko častnih diplom, začenjajo svoje podzemeljsko temno delo — rovanja zoper dr. Tonkli-a. Narodnjaki! Le na dan s takimi krti, razglasite jih slovenskemu svetu, in dosti bode tega, ker solnčne svitlobe ne prenesejo taki „narodnjaki“. — Kdor narodno čuti, si bo hitro izbral med dr. Tonkli-em in Pretis-om.

Zahvala.

O boleznih in prerani smrti nepozabljivega mojega brata Matija, bivšega župnika v Št. Vidu pri Zatičini, se mi je od raznih krajev in krogov milo prijateljsko sočutje razodevalo. Vsim blagim p. n. sočutnikom izrekam za to v imenu ranjcega in svojem, dokler mi drugač ni mogoče, za zdaj po tej poti najtoplejšo zahvalo.

Dr. Janez Kulavic.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Samo o vspehih razprav z ruskim ministrom Giers-om je bilo mogoče pretekli teden še kaj brati in čuti poleg sicer edino vladajoče dogodbe bivšega poslanca Kaminskega. — Levica državnega zbora spustila je vse svoje viharje in nevihte v zboru in po časnikih, da bi dobila za Kaminski-ovo dogodbo kaj držaja zoper vlado Taaffe-ovo. Vsi časniki kričali so po prejetem povelji: „Gorjé! na desnici državnega zbora so poslanci, ki v poslanskem poklicu iščejo dobička — dobička 630.000 gold.; to se godi na oni desnici, katera nam vedno očita „Trinkgelder“, „Chabrus“ in druge take malenkosti, toraj križajte vlado, križajte desnico!“ Tako kričanje traja zdaj blizo 14 dni. In kaj je storila desnica? Poljski klub je, zvedevši, da je ud njegov Kamenski po drugem udu Wolskem res izročil tožbo zoper judovskega barona Schwarza, v kateri zahteva za svoje posredovanje in pripomoč pri pripravi in oddaji gališke transverzalne železnice po prej prejetih 3000 gl.

še ostanek obljubljenih 3%, namreč 325.000 gold., in pri obširnem vtemeljevanji sumiči uradnike, ki so imeli pri tem opraviti; poljski klub je ona dva svoja uda izbacnil in sta po klubovih pravilih morala odložiti svoji poslanstvu. Desnica je izbacnila ona dva uda svoja, ki sta se pregrešila zoper častni posel poslanca. Pozvedeti, ali je morebiti še kaj v tej zadevi zapletenih, vprašala je tudi združena desnica vlado, ali hoče to dogodbo z največjo ožstrostjo preiskati, da se pozvedó in kaznujejo vsi vdeležniki, pa tudi reši čast po krivem natolcevanjih; na to je vlada koj odgovorila, da je vse potrebno v ta namen koj vpeljala, da hoče stvar kar najhitreje rešiti in potem izid preiskave zbornici naznaniti. — Levičarjem tudi to ni zadostovalo in predlagali so, naj se sestavi iz zbornice posebna komisija, katera naj bi to preiskala; desnica tudi temu ni hotela nasprotovati izrekši samo, da s tem ne izreče vladi nikakoršne nezaupnice, da se ji pa taka komisija po tem, kar se je sicer storilo, zdi odveč. Izvolil se je tedaj včeraj poseben odsek 15 udov, ki bo imel z obširnim in nadrobnim gradivom v roki priliko, vse na drobno preiskati. Desnica je privolila v to z dostavkom, naj se vsak sokrivec brezozirno kaznuje, pa tudi vsem po nedolžno obdolževanim čast povrne. — In kaj se zgodi včeraj po vsem tem! Levični časniki začeli so zagovarjati Kaminskega, Wolskega in Schwarza in vso to dogodbo. (Glej „Neue fr. Presse“.) To je ona obrekovana nedolžnost levičarjev.

V včerajšnji seji državnega zbora volil se je odsek 15 udov o zadevi Kaminskovi, sklenilo se je oddati postavo o ribštvu posebnemu odseku ter se naglašalo od českega in poljskega kluba, da postavodajstvo o ribštvu spada v področje deželnih zborov in da se bo desnica tega držala; na dalje prebralo se je pismo isterskega poslanca barona Jakoba Lazzarini-a, v katerem nazonja odpoved na poslanstvo zaradi svojih družinskih in gospodarskih razmer (ima veliko gospodarstvo, bolno soprogo in skrb za veliko družino).

Iz Trsta. — Mestni zbor v svoji lahonski večini hodi neustrašeno po stari, državi sovražni poti, ne da bi merodajne oblastnije poskušale tukajšnje razmere enkrat predrugačiti po naravni poti. Zadnjič obravnaval je mestni zbor poročilo šolskega odseka, v katerem se je pretresavala naredba c. k. namestništva, po kateri je bilo nekaj ustanov odvzetih viših šol dijakom zato, ker so se vdeleževali demonstracij za Oberdanka. Nekateri odborniki trdili so z vlado vred, da je v tej zadevi c. k. namestništvo storilo samo svojo dolžnost kot ona oblast, kateri pripada nadzorstvo ustanov, in da je to najmanje, kar državna oblastnija more storiti, da ne pusti rabiti dohodke ustanov zoper obstanek države. Lahonska večina mestnega zbora sodila in sklenila je drugače rekoč, da se namestništvo nima brigati za politično mišljenje dijakov, ki vživajo ustanove, ter da je prekoračilo po postavah dane meje, in sklenila je vložiti pritožbo v tej zadevi do ministerstva zoper naredbo namestništva. Glasoval je z Lahoni baje tudi baron Morpurgo, ki se sicer prišteva vsaj od tržaške merodajne strani k avstrijski stranki. Tako se lahko prepričamo pri vsaki priliki, da je mestni magistrat in večina zbora zmiraj dobro zavetišče državi sovražnega lahonstva, in vendar gospodarita v Trstu oba dalje in dalje brez ovir. Potem se pa čudijo gospodje na Dunaji, kako da gospodari in raste v Trstu „irredentizem“.

Francoska. — Dne 9. spoznala je sodnija, kateri je bila pripadla preiskava zoper princa Napoleona, da v njegovem dejanji ne najde nič protipostavnega, tedaj se preiskava vstavi in princ Napoleon spusti iz ječe. — Soboto in pretekli ponedeljek pa se je obravnaval v sta-

rešinski zbornici francoski sklep zbornice poslancev, kako postopati zoper one osebe, katere prežé na francoski prestol. Zbornica poslancev je sklenila, da vlada sme izgnati iz Francoske vse ude poprej vladajočih družin, da jih pa mora odpraviti iz armade francoske. Zbornica starešin je v svoji večini ta sklep po obširnem dvadnevem posvetovanji zavrgla pretekli ponedeljek. Poročevalec komisije trdil je in vtemeljeval, da take postave ni treba, da bi pa tudi pričala o veliki slabosti republike, ker bi ona segala po onih sredstvih sile, katerih so se posluževali zmiraj z nasprotnim vspehom samovladarji in konvent francoski. V republiki je vsak državljani enak in morajo veljati za vse enake postave; predlog po sklepu zbornice pa obsojuje nedolžne brez preiskave, brez sodbe, in izključuje od služeb osebe, katere so se zmiraj (kakor Orleanci) nevstrašeno stavile v prve vrste braniteljev Francoske. Tudi bivši minister pomorstva govoril je z odličnimi znanimi državniki vred v enakem smislu in oestro. — Minister pravosodja Devès skušal je braniti sklep zbornice poslancev, žugal je in svaril, naj se starešinstvo ne loči od sklepa in načel zbornice poslancev, pa vse zastonj. Večina zbornice zavrgla je z veliko večino sklep poslancev in predloge ministerstva, pa tudi vse popravke nasvetovane pri obravnavi, ki so se vjemali z načeli onih predlogov. Konečno nasvetoval je Leon Say sprejeti predlog Waddingtonov, ki izrazuje to-le: Ako katera onih oseb, ki se ponujajo za prestol francoske države, v ta namen podvzame kaj protipostavnega, ga sme pristojna sodnija ali zbornica starešin, ki se v ta namen konstituira kot sodnija, obsoditi v prognanstvo. Ta predlog bil je sprejet z okroglo 170 glasovi zoper 125.

Kaj bo zbornica poslancev storila s tem sklepom, ni znano, pa prepričala se je, da se starešine ne bodo preobrnil k njenim načelom.

XXVII. izkaz doneskov

za spominek dr. J. vitez Bleiweis-Trsteniškega.

Gospod Zadnik Šim., župnik v Čatežu	2 gld. — kr.
„ Brulec Fr., župnik na Dolini	1 „ — „
„ Knavs Janez, vikar v Krškem	1 „ — „
„ Bohinc Žiga, knezoškofijski kaplan v Ljubljani	1 „ — „
„ Dolinar Anton	1 „ — „
„ Lomberger Jožef, beneficijant v Komendi	2 „ — „
„ O. Maks Pivec v Admontu .	3 „ 25 „
„ Lesjak Janez, župnik v Kostanjevici	3 „ — „
„Bralno društvo“ v Žireh polovico čistega dohodka pri veselici dne 23. januarija t. l.	5 „ — „

Skupaj 19 gld. 25 kr.

K temu v zadnjem listu izkazanih 1593 „ 40 „

Skupaj do zdaj 1612 gld. 65 kr.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 14. feb. ob 12. uri in 30 min. pop.

Miletič umira. — Čuje se, da knez Karlos Auerperg je bil dvakrat klican k cesarju in se misli preseliti na Saksonsko. — Slovenski poslanci bili so včeraj dalj časa pri ministru Pražaku. Osnovni odbor zadruge za prodajo mlekarških izdelkov zboruje danes.